

SLUŽBENI LIST

KRALJEVSKE BANSKE UPRAVE DRAVSKE BANOVIINE

28. kos.

V LJUBLJANI, dne 2. oktobra 1930.

Letnik I.

VSEBINA :

177. (Odločba o ukinitvi privatno-profesionalnih borz dela. Glej Služb. list 27. kos.) 178. Zakon o ustanovah (zadužbinah). 179. Zakon o izpremembah in dopolnitvah zakona o dobrovoljih. 180. Zakon o uporabi likvidacijske mase bivše gospodarske mase pri direkciji drž. železnice v Ljubljani.	181. Oprostitev davkov in samoupravnih doklad. 182. Izprememba v vojaški tarifi. 183. Izpremembe in dopolnitve v pravilih za opravljanje državnega strokovnega izpita uradnikov ministrstva za trgovino in industrijo. Razne objave iz »Službenih novin«.

Zakoni in kraljevske uredbe.

178.

Mi

Aleksander I.,

po milosti božji in volji naroda kralj Jugoslavije,
predpisujemo in proglašamo na predlog Našega ministra
za prosveto in po zaslišanju predsednika Našega mini-
strskega sveta

Zakon o ustanovah (zadužbinah).*

§ 1.

Ustanova (zadužbina, sklad, fond, zavod) se ime-
nuje sklad, določen za kakšen trajen namen.

Ustanove smejo ustanavljati fizične in pravne osebe.

§ 2.

Ustanova se more ustanoviti:

1. z zasebno listino, ki jo je ustanovitelj sam napi-
sal in podpisal;

2. z zasebno listino, ki je ustanovitelj ni napisal ali
je ni podpisal, na kateri pa bodo bodisi sodišče ali obče
upravno oblastvo ali javni beležnik overili; njegov pod-
pis, odnosno njegovo ročno znamenje;

3. z izjavo volje, ki jo je ustanovitelj izjavil pred
sodiščem, pred občim upravnim oblastvom ali pred jav-

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne
11. julija 1930., št. 155/LVIII/338.

nim beležnikom in o kateri je bil službeno sestavljen
zapisnik, odnosno notarski akt;

4. z izjavo poslednje volje.

V listini, s katero se ustanavlja ustanova, se morajo
označiti ime in namen ustanove, imetje, določeno v
ta namen, ter kdo in kako ga bo upravljal. Uprava se
sme poveriti tako fizičnim kot pravnim osebam ali
kakšni drugi javni oblasti.

Ako bi ne bila ime in uprava ustanove označena
v ustanovnem aktu, ju označi minister za prosveto po
zaslišanju ustanovnega (zadužbinskega) sveta.

Ta uprava ustanove sme šteti 1—5 članov.

§ 3.

V primeru pod točkama 1. in 2. § 2. izroči ustanov-
itelj še za časa svojega življenja listino občemu uprav-
nemu oblastvu ali neposredno ministrstvu za prosveto.
To more ustanovitelj narediti tudi potom pooblaščenca.
Izročitev ustanovnega (zadužbinskega) akta potom po-
oblaščenca je veljavna tudi tedaj, kadar se izvrši po
ustanoviteljevi smrti.

V primeru pod točko 3. § 2. odpošljeta sodno uprav-
na oblast ali javni beležnik, pred katerima je bila izjava
podana, uradno zapisnik, odnosno notarski akt pristojni
ustanovni (zadužbinski) oblasti, v primeru toč. 4. pa je
dolžna oblast, pred katero se vodi zapuščinska razprava,
odposlati takoj poverjeni prepis oporoške pristojni usta-
novni (zadužbinski) oblasti.

§ 4.

Izjava o ustanovitvi ustanove se ne more več pre-
klicati, če je bila že izročena javni oblasti (točka 1. in 2.
v § 2.), odnosno če je bil podpisan zapisnik ali sestav-
ljen notarski akt (točka 3. v § 2.).

§ 5.

Ustanovitelj sestavi pravila ustanove; če pa on tega
ne naredi, jih sestavi uprava,

§ 6.

Ustanovni akt in pravila za vse ustanove, ki poslujejo v področju ene same banovine, odobrava ban.

Za vse ostale ustanove, katerih poslovanje se razteza na več banovin ali na celo kraljevino, in za one, ki imajo svoj sedež ali poslujejo na ozemlju uprave mesta Beograda, odobrava ustanovni akt in pravila minister za prosveto.

O vseh izdanih odobrenjih obvešča ban ministra za prosveto.

Osnovni akt se ne bo odobril, če je namen ustanove nemogoč ali pravno ali moralno nedopusten. Istotako se sme odobrenje ustanovnega akta odreči, če bi bil namen ustanove očitno neresen, ali če ne bi obstojal za njo nikak pameten razlog. Pred odobritvijo ustanovnega akta ne sme uprava ničesar ukrepati za uresničenje namena ustanove.

Za sedež ustanove se smatra kraj, v katerem je uprava ustanove in po tem se določa tudi sodna pristojnost, kolikor bi ne bilo izrecno kaj drugega določenega.

§ 7.

Čim je ustanovna (zadužbinska) oblast odobrila ustanovitev ustanove, se smatra, da ona pravno obstoji od trenutka, ko je bila predana izjava o ustanovitvi ustanove javni oblasti (§ 4.), odnosno ko je bil podpisan zapisnik ali sestavljen notarski akt (§ 4.), ali od dneva ustanoviteljve smrti, če je bila ustanovljena z izjavo poslednje volje.

§ 8.

Banska uprava vodi poseben ustanovni (zadužbinski) register o vseh ustanovah v celi kraljevini. Ta register je javen; v njega se morajo vpisati izvleček iz ustanovnega akta (ime, namen, imovina, ime ustanovitelja, uprava ustanove itd.). Natančnejše odredbe o ustroju in upravljanju tega registra predpiše minister za prosveto s pravilnikom.

§ 9.

Ustanovitelj ustanove ne sme brez soglasja pristojne ustanovne (zadužbinske) oblasti niti najmanj izpremeniti pravil ustanove, ki je bila že odobrena.

§ 10.

Otroci ustanovitelja ustanove smejo, v kolikor bi bil okrnjen njih zakoniti dedni delež, izpodbijati ustanovitev ustanove po predpisih splošnega državlanskega zakonika o daritvah; istotako smejo izpodbijati ustanovitev ustanove tudi upniki ustanovitelja ustanove, v kolikor morejo izpodbijati daritve po zakonu o izpodbijanju pravnih dejanj izven konkurza. Za te tožbe so pristojna redna sodišča. Tudi za časa trajanja teh pravnih se upravlja ustanova na odredbo ustanovnih (zadužbinskih) oblastev po ustanovnem aktu.

§ 11.

Ko se predloži ustanovni (zadužbinski) oblasti akt o ustanovitvi ustanove (toč. 1., 2., 3. in 4. v § 2.), ukrene po potrebi takoj vse mere za zavarovanje in čuvanje ustanovnega (zadužbinskega) imetja. V takih primerih morajo postopati sodišča na zahtevo ustanovne

(zadužbinske) oblasti, kakor postopajo na podobne zahteve glavne kontrole.

§ 12.

Čim se dovrši ves postopek, ki je v zvezi z ustanovitvijo ustanove, se izroči imetje ustanove s seznamom takoj upravi dotične ustanove, razen če bi bilo kaj drugega določenega v ustanovnem aktu.

Ce bi odgovorne osebe ne izvršile izročitve imetja ustanove, so odgovorne za vso škodo, ki bi vsled tega utegnila nastati ustanovi.

§ 13.

Ustanova, ustanovljena po predpisih tega zakona, je pravna oseba. Njeno imetje se ne sme uporabljati v noben drug namen razen onega, ki in kakor mu je namenjena:

§ 14.

Ce se tekom časa izkaže, da je uresničenje namena ustanove postalo nemogoče, sme minister za prosveto po zaslišanju ustanovnega (zadužbinskega) sveta in ustanovitelja, če je še živ, določiti ustanovi drug podoben namen, če ni v ustanovnem aktu za ta primer ničesar drugega določenega.

Na isti način se sme ustanova, ki nima zadostnih sredstev, odnosno glede katere ni izgleda, da postane v doglednem času zadostna za uresničenje namena, združiti z ustanovo s podobnim namenom. V odloku o tej združitvi določi minister za prosveto vedno način, na kateri naj se ime ustanovitelja združene ustanove ohrani pozabljena.

Izpremembe namena ustanove nimajo za posledico izpremembe njene uprave, dočim se uprava pridružene ustanove razpusti, čim postane odlok o pridružitvi izvršljiv. Uprava ustanove ima proti odloku o izpremembi namena ustanove pravico do pritožbe.

§ 15.

Razen dolžnosti, omenjene v § 5., ima uprava ustanove dolžnost, voditi samostojno kot dober gospodar vse posle, toda v mejah tega zakona po odredbah ustanovnega akta in pravil. Za svoje delo je odgovorna civilno in kazensko po splošnih predpisih.

Uprava zastopa ustanovo napram drugim osebam in napram oblastim samo v toliko, v kolikor je zato pooblaščen od ministrstva za prosveto, ki je v prvi vrsti pristojno zastopati ustanovo pred sodiščem in drugimi oblastmi.

V ustanovnem aktu ali pravilih se sme določiti, da imajo pravico zastopanja samo gotovi člani uprave. V takem primeru morajo biti vsi člani in vse pravice do zastopanja vpisane v ustanovni (zadužbinski) register.

Za pravno veljavo sklepov uprave, ki jo tvori več članov, je potrebna večina glasov, v kolikor ni v ustanovnem aktu ali pravilih določenega kaj drugega. Pri enakem številu glasov odloča glas predsedujočega člana.

V primeru, da je kak član uprave, odnosno njegov zakonski drug ali sorodniki po krvi do četrtega kolena in po svaštvu do drugega kolena stranka v pravnem poslu ali sporu med seboj in ustanovo, tedaj nima član uprave pravice do glasovanja ali zastopanja, kolikor se nanj na ta pravni posel ali spor. Če je uprava ustanove poverjena kakšni javni oblasti, zastopa ustanovo pred drugimi oblastmi državno pravobranilstvo. Ostale

ustanove sme zastopati državno pravobranilstvo samo s posebnim pooblastilom ministra za prosveto.

V vseh primerih, ko zastopa državno pravobranilstvo ustanovo, se mora držati predpisov, ki veljajo za to oblast, zlasti pa odredb ustanovne (zadužbinske) oblasti, kakor tudi ustanovnega akta in pravil dotične ustanove.

§ 16.

Clani uprave ustanove ne morejo biti.

1. osebe, ki niso izpolnile 25. leta starosti, razen če je ustanovitelj ustanove postavil manj staro, a vendarle polnoletno osebo;

2. osebe, ki so pod kuratelo ali v konkurzu, kakor tudi osebe, obsojene radi koristoljubnih kaznivih dejanj;

3. uradniki ustanovne (zadužbinske) in drugih oblasti, ki vršijo po zakonu nadzorstvo nad ustanovami;

4. osebe, ki so živele v dokazanem sovraštvu z ustanoviteljem ustanove;

5. osebe, ki spadajo v krog onih oseb, katerim so namenjene koristi ustanove.

§ 17.

Izpraznjena mesta članov uprave ustanove se spopolnjujejo po določbah ustanovnega akta in pravil; če pa tu ni ničesar določenega, se spopolnjujejo s sklepom uprave.

Ce ostane ustanova brez uprave, postavi novo upravo ustanovna (zadužbinska) oblast, ako ni v ustanovnem aktu ali pravilih ničesar drugega predvidenega.

Ce je ustanovitelj ustanove določil člane upravnega odbora po položaju, smejo v primeru potrebe predlagati ustanovni (zadužbinski) oblasti, da se uprava spopolni z novimi člani, ki bi ne bili postavljeni po položaju, temveč s posebnim sporazumom med ustanovno (zadužbinsko) oblastjo in upravo ustanove.

§ 18.

Imetje ustanove se vzdržuje z rednimi dohodki ustanove. Če bi bilo potrebno radi vzdrževanja ali povzdiga tega imetja zmanjšati imetje ustanove, je potrebno zato odobrenje ministra za prosveto, ki ga izda po zaslišanju ustanovnega (zadužbinskega) sveta. Če prekoračijo upravni stroški in stroški za spominjanje ustanovitelja ustanove 10% dohodkov iz imetja ustanove, je potrebno odobrenje ministra za prosveto. Ce ni določil ustanovitelj sam nagrade upravi ustanove, jo določi ustanovna (zadužbinska) oblast po kakovosti in obsegu poslov ustanove.

Ce je uprava ustanove poverjena kakšni javni oblasti, se ne sme izplačevati njenim uradnikom iz dohodkov imetja ustanove nikaka nagrada za opravljanje poslov, združenih z upravo ustanove, razen če je ustanovitelj ustanove določil kaj drugega.

§ 19.

Ustanove, ki jih upravlja neposredno ustanovna (zadužbinska) oblast in jim niso bila določena pravila v smislu § 5., se upravlja po pravilih, ki jih predpiše minister za prosveto po zaslišanju ustanovnega (zadužbinskega) sveta.

§ 20.

Vse, kar bi po kritju potrebnih stroškov in izdatkov za upravo in dosego namena preostalo od denarja

v gotovini, se mora začasno takoj plodonosno naložiti v poštni hranilnici, če ni določenega kaj drugega v ustanovnem aktu ali pravilih. V nasprotnem slučaju plača odgovorna oseba poleg eventualne druge odgovornosti po državljskem ali kazenskem zakonu 12% obresti. Kako se to gotovino končno uporabi, zavisi od predpisov pravil.

§ 21.

Za zadolževanje, obremenjevanje ali odsvajanje nepremičnega imetja, za oddajanje nepremične imovine v zakup za dalj nego tri leta in za sprejemanje zapuščine brez dobrote inventarja je potrebno odobrenje ministra za prosveto, ki ga izda po predhodnem zaslišanju ustanovnega (zadužbinskega) sveta.

Glede plodonosnega nalaganja imovine ustanove pri denarnih zavodih se mora uprava ustanove, kolikor ni v ustanovnem aktu kaj drugega določenega, ravnati po zakonu o državni hipotečni banki, odnosno po zakonu o privilegirani agrarni banki, glede investiranja imovine ustanove v nepremičnine in vrednostne papirje pa se mora ravnati po pravilih ustanove.

Ves denarni promet ustanove se vrši preko poštne hranilnice.

§ 22.

Ustanovna (zadužbinska) oblast, kakor tudi ona upravna oblast, ki upravlja ustanovo v smislu ustanovnega akta, smeta določiti za svojega pooblaščenca strokovnjaka, da revidira delo in račune ustanovnih (zadužbinskih) uprav, ali zahtevati od krajevne ali glavne kontrole, da ona to naredi. Krajevna, odnosno glavna kontrola mora pregledati na zahtevo oblasti stanje ustanovne (zadužbinske) imovine. Osebe, ki jih določi, morajo postopati v smislu zakona o glavni kontroli. V vseh teh primerih je uprava obvezana dovoliti vpogled v blagajno, račune in ostale listine ustanove. O izidu morajo revizorji predložiti poročilo oblasti, ki je odredila revizijo.

§ 23.

Uprava ustanove odpošilja ustanovni (zadužbinski) oblasti skupno z bilanco letno poročilo o svojem delu.

Ce se to poročilo ne odpošlje v roku treh mesecev od zaključka poslovnega leta, sme ustanovna (zadužbinska) oblast z utemeljenim sklepom kaznovati vsako osebo po njenem predhodnem zaslišanju z denarno kaznijo do 1000 Din v korist ustanove, če pa upravlja ustanovo javna oblast, sme zahtevati, da se postopa disciplinsko proti odgovornim uradnikom.

Ustanove, ki jih upravlja javne oblasti, morajo odpošiljati ustanovni (zadužbinski) oblasti letno poročilo o svojem delu.

Banske uprave odpošljejo koncem vsakega koledarskega leta krajše poročilo o stanju ustanov v svojih območjih in sicer tako onih s samostojno upravo, kakor tudi onih, ki jih upravlja javne oblasti.

Ministrstvo za prosveto objavi začetkom vsakega koledarskega leta v »Službenih novinah« podobno poročilo in bilanco o vseh ustanovah v kraljevini.

§ 24.

Ustanovna (zadužbinska) oblast sme z utemeljenim sklepom po predhodnem zaslišanju kaznovati bodisi svo upravo ustanove ali njene posamezne odgovorne člane v primeru kršenja predpisov tega zakona ali pravil ustanove z denarno kaznijo do 1000 Din v korist ustanove.

To velja tudi za organe, ki jih je postavila uprava ustanove. Ta kazni se izreče neodvisno od civilnopravne ali kazenske odgovornosti za eventualno škodo, povzročeno ustanovi z njih protizakonitim delom. Ustanovna (zadužbinska) oblast sme dotično upravo ali njene odgovorne člane poleg druge kazni tudi odstaviti.

§ 25.

Minister za prosveto predpiše poseben pravilnik o izvajanju nadzorstva nad vsemi ustanovami.

§ 26.

Pri ministrstvu za prosveto, kot vrhovni ustanovni oblasti, je ustanovni (zadužbinski) svet.

Ustanovni (zadužbinski) svet je pomožni in svetovodni organ ministra za prosveto. Ustanovni (zadužbinski) svet šteje sedem članov, iz katerih je eden državni svetnik, eden kasacijski in eden apelacijski sodnik ali predsednik sodišča prve stopnje. Ostali člani se izberejo iz vrst strokovnjakov in velikih dobrotnikov.

Predsednik in člani ustanovnega (zadužbinskega) sveta se imenujejo za dobo treh let s kraljevim ukazom.

Minister za prosveto zaslišuje ustanovni (zadužbinski) svet v vseh važnejših vprašanjih, ki se tičejo ustanov.

Ustanovni (zadužbinski) svet se shaja na seje po potrebi in sklepa na njih z večino glasov. Pri enakem številu glasov odloča glas predsednika. Če je predsednik zadržan, da se ne more udeležiti seje, ga nadomeščajo po vrsti v ukazu imenovani člani.

Tajnika ustanovnega (zadužbinskega) sveta določi minister za prosveto iz vrst uradnikov ministrstva za prosveto.

Nagrado za udeležbo na sejah določa članom minister za prosveto.

§ 27.

Vse ustanove, ki že obstojajo v trenutku, ko se objavi ta zakon, obdržijo svoje dosedanje uprave, odnosno svoje zastopništva in pravila, dokler ne bodo te uprave in pravila izpremenjena po predpisih tega zakona. One se morajo prijaviti v roku šestih mesecev pristojni ustanovni (zadužbinski) oblasti radi vpisa v ustanovni (zadužbinski) register.

V primeru, da uprava ustanove tega ne naredi, sme ustanovna (zadužbinska) oblast kaznovati po predpisih § 23. tega zakona odgovorno osebo z denarno kaznijo do 1000 Din.

To velja tudi za one ustanove, ki nimajo posebnih pravil, temveč so urejene na osnovi zakona, ne glede na to, da je uprava teh ustanov poverjena po zakonu kakšni javni oblasti.

§ 28.

Prvi ustanovni (zadužbinski) svet v smislu tega zakona se bo imenoval najpozneje v roku treh tednov od dne, ko stopi ta zakon v veljavo.

§ 29.

Ko stopi ta zakon v veljavo, prestanejo veljati vsi dosedanja zakoni in predpisi, ki se nanašajo na ustanove (zadužbine, sklade).

Določbe posebnih zakonov o ustrojstvu, upravi in namenu posameznih ustanov (zadužbin, skladov) osta-

nejo še nadalje v veljavi, toda tudi te ustanove spadajo pod nadzorstvo ustanovne (zadužbinske) oblasti po predpisih tega zakona.

Za nabožne ustanove ostanejo v veljavi dosedanja predpisi in sicer tako za že obstoječe, kakor tudi za one, ki se šele ustanovijo.

Za ustanove, ki jih upravljajo univerze, veljajo predpisi zakona o univerzah s tem dodatkom, da vrši nadzorstvo nad njimi minister za prosveto.

§ 30.

Ta zakon stopi v veljavo, ko se objavi v »Službenih novinah«.

Priporočamo Našemu ministru za prosveto, da ta zakon objavi, vsem Našim ministrom, da skrbijo za njegovo izvedbo, oblastvom zapovedujemo, da se po njem ravna, vsem in vsakomur pa, da se mu pokoravajo.

Beograd, 6. julija 1930.

Aleksander s. r.

Minister za prosveto
Bož. Ž. Maksimović s. r.
Videl
in pritisnil državni pečat
čuvar državnega pečata,
minister pravde
dr. Srškić s. r.

Predsednik
ministrskega sveta,
minister za notranje posle,
častni adjutant
Nj. Vel. kralja,
divizijski general
P. Živković s. r.

179.

Mi

Aleksander I.,

po milosti božji in volji naroda kralj Jugoslavije,

predpisujemo in proglašamo na predlog Našega ministra za vojsko in mornarico in po zaslišanju predsednika Našega ministrskega sveta

Zakon

o izpremembah in dopolnitvah zakona o dobrovoljcih z dne 31. avgusta 1928.

Člen 1.

Drugi odstavek člena 3. se izpremeni in se glasi: Če je dobrovoljec umrl, preden mu je bila podeljena zemlja ali preden je postala njegova lastnina, prehaja po določbah tega zakona po njegovi smrti pravica do podelitve zemlje, odnosno lastninska pravica do podeljene zemlje:

1. Na člane njegove družine (otroke in ženo) po predpisih državlanskega zakonika o dednem pravu;

2. na njegove starše, če je dobrovoljec padel ali umrl v vojni neoženjen ali kot vdovec brez otrok. V primeru, da je dobrovoljec umrl po vojni neoženjen ali kot vdovec brez otrok, tedaj prehaja ta pravica na njegove starše s pogojem, da je bil umrl dobrovoljec edin vzdrževatelj svojih staršev;

3. na brate in sestre, če je dobrovoljec umrl neoženjen ali kot vdovec brez otrok in tudi njegovi starši

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 22. septembra 1930., št. 216/LXXII/461.

več ne živijo, vendar s pogojem, da je bil umrl dobrovoljec neposredno pred smrtjo edini vzdrževatelj bratov in sester, ali da so bili oni z njim naseljeni na zemlji, ki jo je že prejel kot dobrovoljec za svojega življenja.

Člen 2.

Člen 4. se izpremeni in se glasi:

Ce je dobrovoljec istočasno tudi invalid, tedaj prejme poleg zemlje, do katere ima pravico po členu 3. tega zakona, tudi vse prejemke, ki mu pripadajo po invalidskem zakonu, in to brez ozira na davek, ki ga plača po zakonu dobrovoljec-invalid za zemljo, katero je prejel kot dobrovoljec.

Člen 3.

Člen 5. se izpremeni in se glasi:

Dobrovoljec-poljedelec je dolžan, da se naseli v občini v kateri je prejel zemljo, odnosno v sosednji občini najpozneje v roku 3 let od dneva, ko je prejel zemljo. Oni dobrovoljci-poljedelci, ki so, preden stopi ta zakon v veljavo, že prejeli zemljo in bodo tudi po določbah tega zakona priznani za dobrovoljce, pa se niso še naselili, so dolžni, da se naselijo najpozneje v roku 2 let od dneva, ko jim je bilo izdano novo potrdilo o dobrovoljcih po tem zakonu.

Poleg tega mora vsak dobrovoljec-poljedelec, ki prejme po tem zakonu zemljo za naselitev, obdelovati to zemljo sam, odnosno v svoji režiji.

V primeru neizpolnitve kateregakoli od zgoraj omenjenih pogojev iz prvega in drugega odstavka tega člena zakona, se dobrovoljcu podeljena zemlja odvzame, s tem pa izgubi tudi pravico do nove zemlje.

Dobrovoljci ostalih stalnih poklicev, dobrovoljci-invalidi I. in II. skupine, kakor tudi nedorasli ali za delo nesposobni otroci niso obvezani, da se naselijo na prejeta zemljo in jo osebno obdelujejo. Zadevne odloke izdajajo občina upravna oblastva prve stopnje; v spornih primerih pa odločuje minister za poljedelstvo, čigar odloki so pravomočni.

Dobrovoljci, ki po določbah tega zakona ne bodo priznani za dobrovoljce, a so še prej prejeli zemljo in so na njej že naseljeni, se smatrajo za koloniste po splošnih pogojih.

Vsak oni dobrovoljec, ki bo s pravomočno razsodbo obsojen radi dejanj, naperjenih proti obstanku države, njeni ureditvi in njenim interesom, izgubi vse pravice, podeljene s tem zakonom. Zadevne odloke izdaja minister za poljedelstvo in so ti pravomočni.

Člen 4.

Člen 7. se izpremeni in se glasi:

Podeljena državna zemlja postane po določenih tega zakona lastnina dobrovoljca, odnosno njegovih naslednikov po izvršeni vknjižbi. Za vknjižbo brez sleherne takse more prositi dobrovoljec po prejemu zemlje. Prejeta zemlja se tekom petih let po vknjižbi ne sme odsvojiti, niti se ne sme prodati za poplačilo osebnih dolgov. Obremeniti se sme samo z dolgoročnimi hipotekami terjatvami zveze agrarnih zajednic ali kakšnega drugega hipoteknega kreditnega zavoda do $\frac{1}{3}$ kupno-prodajne vrednosti.

Ce je zemlja, podeljena dobrovoljcu, zasebna lastnina, ki je bila odvzeta po predpisih agrarnih zakonov v agrarne namene, postane lastnina dobrovoljca, ko bo z zakonom končnojavno rešeno vprašanje odošajev

med državo in zasebnim lastnikom, s tem dodatkom, da velja glede odsvajanja, zadolževanja in prodaje za poplačilo osebnih dolgov rok petih let od dne, ko dobi moč zakon, s katerim se bodo omenjeni odošaji končnojavno uredili. Če ne bo mogla država urediti z zasebnimi posestniki prenosa zemlje, se smejo dobrovoljci preseljevati. V tem primeru jim bo podelila država drugo zemljo, kakor tudi pomoč pri preseljevanju po pravilih člena 6. tega zakona.

Dobrovoljci smejo podeljeno zemljo tudi med seboj zamenjati. Take zamene odobrava minister za poljedelstvo.

Dobrovoljci iz 4. odstavka člena 5. tega zakona, ki so oproščeni naselitve in osebnega obdelovanja prejete zemlje, jo smejo takoj odsvojiti, čim preide po določbah tega zakona v njih lastnino, vsi ostali dobrovoljci, odnosno nasledniki dobrovoljcev po členu 3. tega zakona, pa ne smejo odsvojiti podeljene zemlje, dokler ne izpolnijo pogojev, določenih v tem členu zakona.

Niti en dobrovoljec iz 1. in 4. odstavka člena 5. tega zakona ne sme odsvojiti prejete zemlje brez odobrenja ministra za poljedelstvo. Istotako se ne sme tudi nobena nadaljnja odsvojitve zemlje, ki je bila podeljena dobrovoljcu, izvršiti brez odobrenja ministra za poljedelstvo, ki ob izdajanju odobrenja za odsvojitve tudi določi, komu iz interesentov-poljedelcev smejo dobrovoljci ali kupci njihove zemlje prejeta ali kupljena zemljo odsvojiti. Sklepe o vsaki zaproseni odsvojitvi zemlje, ki so pravomočni, izdaja minister za poljedelstvo po svoobodni oceni.

Dobrovoljcem-poljedelcem, ki bi bili s preselitvijo na prejeta zemljo po členu 5. tega zakona gospodarsko posebno oškodovani, sme minister za poljedelstvo izjemoma dovoliti, da smejo s pogoji, določenimi v tem zakonu, svojo prejeta zemljo zamenjati z zemljo kakšne druge osebe, ali jo odstopiti kakšnemu članu svoje družine, ki bo zemljo sam obdeloval ali se na njo naselil v roku dveh let od dne prejetega dovoljenja za odstop prejete zemlje.

Člen 5.

Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč z dnem, ko se objavi v »Službenih novinah«.

Priporočamo Našemu ministru za vojsko in mornarico, da ta zakon objavi in skrbi za njegovo izvedbo, vsem Našim ministrom in podrejenim oblastim, da se po njem ravnaajo, vsem in vsakomur pa, da se mu pokoravajo.

V Beogradu, 18. septembra 1930.; Đ. št. 22510.

Aleksander s. r.

Minister
za vojsko in mornarico,
častni adjutant
Nj. Vel. kralja,
armijski general
Stev. S. Hadžić s. r.
Videl
in pritisnil državni pečat
čvar državnega pečata,
minister pravde
dr. Srškić s. r.

Predsednik
ministrskega sveta,
minister za notranje posle,
častni adjutant
Nj. Vel. kralja,
divizijski general
P. Živković s. r.

180.

Mi

Aleksander I.,

po milosti božji in volji naroda kralj Jugoslavije,
predpisujemo in proglašamo na predlog Našega ministra
za promet in po zaslišanju Našega ministrskega sveta

Zakon

o uporabi likvidacijske mase bivše gospodar-
ske poslovalnice pri direkciji državnih želez-
nic v Ljubljani.*

§ 1.

Iz likvidacijske mase bivše gospodarske poslovalnice
v Ljubljani se izloči znesek 1.500.000 Din in izroči bolni-
škemu skladu za državno prometno osebje, da zgradi sa-
natorij za bolne na pljučih.

§ 2.

Iz ostankov likvidacijske mase se osnuje »Sklad za
gradnjo stanovanjskih hiš v področju direkcije državnih
železnic v Ljubljani«, ki ga bo upravljala direkcija državnih
železnic v Ljubljani.

Iz sredstev tega fonda se smejo dajati osebju hipo-
tečni krediti, ki v skupnem znesku ne smejo prekoračiti
vsote dveh milijonov dinarjev.

§ 3.

Minister za promet predpiše pravilnik o upravlja-
nju tega sklada.

§ 4.

Ta zakon stopi v veljavo, ko ga podpiše kralj, ob-
vezno moč dobi, ko se objavi v »Službenih novinah«.

V Beogradu, dne 11. septembra 1930.; M. S. št. 17.341/30.

Aleksander, s. r.

Predsednik
ministrskega sveta,

minister za notranje posle,

častni adjutant

Nj. Vel. kralja,

divizijski general

P. Živković s. r.

Minister za promet
Laz. Radivojević s. r.

Videl

čuvar državnega pečata,

in pritisnil državni pečat

minister pravde

dr. Srškić s. r.

Uredbe osrednje vlade.

181.

Oprostitev davkov in samo- upravnih doklad.**

O d l o č a m:

da se nižje imenovane ustanove popolnoma oprostito
davkov in samoupravnih doklad na dohodke iz podjetij,

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne
22. septembra 1930., št. 216/LXXVI/462.

** »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne
22. septembra 1930., št. 216/LXXVI/468.

delavnic in samostojnega posla (dohodnina) na podstavi
člena 47. zakona o neposrednih davkih, in sicer:

1. Jugoslovenska Matica — Pokrajinski odbor v
Ljubljani — na prošnjo, predloženo pod št. 81.806/1929.
leta;

2. Planinsko društvo za Bosno in Hercegovino v
Sarajevu — na prošnjo, predloženo pod št. 13.677/1930.
leta;

3. Uršulinski samostan v Ljubljani — na prošnjo,
predloženo pod št. 16.074/1930. leta;

4. Lichtenturnov zavod v Ljubljani — na prošnjo,
predloženo pod št. 516.075/1930. leta;

5. Zveza za tujski promet v Sloveniji s sedežem v
Ljubljani — na prošnjo, predloženo pod št. 17.073/1930.
leta in

6. »Prosveta«, srbsko prosvetno in kulturno društvo
v Sarajevu — na prošnjo, predloženo pod št. 18.085/1930.
leta.

Oprostitev velja od dneva objave v »Službenih
novinah«.

V zmislu drugega odstavka člena 1. zakona o iz-
premembah zakonskih določb, v katerih se predpisuje
soglasje ministrskega sveta, odnosno soglasje finančnega
odbora narodne skupščine, Vas, gospod predsednik, pro-
sim, da izjavite svoje soglasje z gorenjim mojim od-
lokom.

Beograd, 2. junija 1930.; št. 38.238.

Minister za finance:

dr. S. Švrljuga s. r.

Soglašam in odobrujem gorenji odlok gospoda mi-
nistra za finance.

Videl in pritisnil

državni pečat.

čuvar državnega pečata:

minister pravde

dr. M. Srškić s. r.

Predsednik

ministrskega sveta,

minister za notranje posle,

častni adjutant

Nj. Vel. kralja,

divizijski general

P. Živković s. r.

182.

Izprememba v vojaški tarifi.*

Gospod minister za promet je s svojim odlokom
M. P. št. 16.359/30 odobril, da se točka »L« odstavka B.
I. vojaške tarife z dne 1. decembra 1925. (točka 14.
člena 4. vojaške tarife, objavljene v »Službenem vo-
jaškem listu« št. 2. iz l. 1929.) izpremeni in se glasi:

»Kandidati za oficirske, podoficirske ali podobne
strokovne šole, ko so pozvani radi polaganja sprejem-
nega izpita, za vožnjo od kraja njihovega bivališča do
kraja polaganja izpita in nazaj, potem kandidati, ki so
z uspehom položili izpit, ko vstopajo v šolo, za vožnjo
od kraja njihovega bivališča do kraja šole.«

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne
22. septembra 1930., št. 216/LXXVI/496.

V zmislu čl. 34. zakona o banski upravi z dne 7. novembra 1929. predpisujem te-le

Izpremembe in dopolnitve.

v pravilih o opravljanju državnega strokovnega izpita uradnikov ministrstva za trgovino in industrijo*.

1. V uvodnem stavku pred naslovom ter po besedah »ostalih državnih uslužbencih« se postavljajo besede: »in čl. 34. zakona o banski upravi«.

2. V čl. 3. po besedah: »uradne posle« se postavljajo besede: »konceptnih, oziroma konceptno pomožnih, strokovnih ali«.

3. V čl. 11. je po besedi: »kategorije« postaviti besede: »kjer so«.

4. V čl. 12. v prvem odstavku se po številki: »I.« postavljata beseda in številka: »in II.«;

V tretjem odstavku istega člena se na mesto besed: »praktičnega primera, ki ga« postavljajo besede »dveh praktičnih primerov, ki ju« in na koncu istega odstavka se postavlja namesto pike (.) vejica (,) in dodaja stavek »in ki se dajo kandidatu na dan pismenega izpita«;

V četrtem odstavku istega člena se po besedi: »najdalje« postavljajo besede: »za kandidate I. kategorije šest ur, za kandidate II. kategorije pa«;

Po tem četrtem odstavku prideta nova odstavka, ki se glasita:

»Pismeni izpit se dela pod nadzorstvom enega člana izpraševalne komisije.

Kandidatu se dajo pri izdelavi pismene naloge na razpolaganje službene zbirke zakonov in predpisov.«

V zadnjem odstavku tega člena se črta na koncu pika (.) in se dodajo besede: »in opravlja se prvi dan po pismenem izpitu.«

5. Drugi odstavek čl. 16. se izpreminja in se glasi: »Izpiti se opravljajo v maju in novembru«.

6. Člen 18. se izpreminja in se glasi: »Izpiti se opravljajo v ministrstvu za trgovino in industrijo, oziroma pri banskih upravah pred komisijo, ki jo določi minister za trgovino in industrijo, oziroma ban.«

Kandidat dela izpit praviloma pred komisijo, pristojno za področje, v katerem je služil na dan, ko je vložil prošnjo za pripustitev k izpitu. Kandidati uradniki ministrstva delajo izpit pred komisijo v ministrstvu.«

Na koncu tega člena se dodaja nov odstavek, ki se glasi:

»Na izpit uradnikov I. kategorije iz svojega resora pri kraljevskih banskih upravah pošlje minister za trgovino in industrijo svojega odposlanca, ki lahko sodeluje pri izpraševanju, zaradi česar obveščajo banske uprave ministrstvo pravočasno o dnevu opravljanja izpitov.«

7. V čl. 19. se po besedah: »postavlja minister« postavljata besedi: »oziroma ban« in se na koncu dodajajo besede: »oziroma v službenem listu banske uprave«.

8. V čl. 20. v odstavku pod a) se po številki »III« postavljajo besede: »Kjer so kandidati III. kategorije«,

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 10. maja 1930., št. 105/XXXIX. — Prvotna pravila glej v Uradnem listu z dne 23. maja 1925., št. 162/46.

na koncu pa se dodajo besede: »oziroma banske uprave«.

Po odstavku pod b) istega člena pride nov odstavek, ki se glasi:

»V komisijo pri banskih upravah pridejo tudi uradniki stroke, iz katere se opravlja izpit.«

9. V čl. 21. se namesto besede: »administrativnega« postavlja beseda: »občega« in na koncu dodajajo besede: »oziroma banske uprave«.

10. V čl. 23. se na koncu prvega odstavka dodajajo besede: »oziroma banski upravi«.

V drugem odstavku istega člena se namesto besed: »administrativni oddelek« postavijo besede: »minister, oziroma ban«.

11. V čl. 25. se na koncu prvega odstavka dodaja stavek: »Prepis tega zapisnika se vpiše v delovodni zapisnik«.

12. V čl. 26. se beseda: »administrativnemu« nadomešča z besedo: »občemu«, na koncu pa se dodajajo besede: »oziroma banske uprave«.

13. Čl. 27. se izpreminja in se glasi: »Ako je kandidat opravil izpit, vpiše obči oddelek ministrstva za trgovino in industrijo odločbo komisije v uslužbenki list in personalno knjigo, pri banskih upravah pa razen tega obvesti o tem ministrstvo za trgovino in industrijo, kjer je drugi izvod kandidatovega uslužbenskega lista, da se vpiše odločba komisije v izvod uslužbenskega lista in v personalno knjigo, ki sta v ministrstvu.

Na kandidatovo zahtevo izda ministrstvo, oziroma banska uprava potrdilo o rezultatu izpita brez označbe, ali je izpit reden ali ponoven.«

V Beogradu, dne 8. aprila 1930. I. št. 1079/o.

Minister
za trgovino in industrijo:
Juraj Demetrović s. r.

Razne objave iz „Službenih novin“.

Številka 208 z dne 12. septembra 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 21. avgusta 1930.: Postavljeni so za sodnike apelacijskega sodišča pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani v dosedanji skupini in kategoriji Keršič Peter in dr. Stuhec Anton, sodnika okrožnega sodišča v 3. skupini I. kategorije pri deželnem sodišču v Ljubljani.

Ukaz Njegovega Veličanstva z dne 21. avgusta 1930.: Postavljen je za starešino okrajnega sodišča v Marenbergu Čerček Janko, sodnik okrajnega sodišča v Metliki v 5. skupini I. kategorije.

Odlok predsednika ministrskega sveta in ministra za notranje posle z dne 16. avgusta 1930.: Postavljen je po potrebi službe za višjega pristava pri sreskem načelstvu v Laškem v 7. skupini I. kategorije dr. Orožen Josip, višji pristav v isti skupini in kategoriji pri sreskem načelstvu v Kamniku.

Odlok ministra za prosveto z dne 20. avgusta 1930.: Na osnovi člena 6. zakona o ustanovitvi Sokola kraljevine Jugoslavije in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta je odpuščen na lastno prošnjo iz službe načelnika Sokolske zveze kraljevine Jugoslavije dr. Murnik Viktor, na njegovo mesto pa je imenovan za načelni-

ka Bajželj Ivan, profesor telovadbe na učiteljskišči v Ljubljani.

Številka 209 z dne 13. septembra 1930.:

Odlok ministra pravde z dne 17. avgusta 1930.: Napredoval je za kanclista 1. skupine III. kategorije pri okrajnem sodišču v Kastvu Mrak Anton, doslej v 3. skupini II. kategorije.

Številka 210 z dne 15. septembra 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 21. avgusta 1930.: Napredovali so: v 4. a skupino I. kategorije dr. Štular Josip, starešina okrajnega sodišča v Radovljici, doslej v 4. skupini I. kategorije; v 4. skupino I. kategorije: Brečko Franc, sodnik okrožnega sodišča v 5. skupini I. kategorije v Celju; Zupančič Gilbert, starešina okrajnega sodišča 5. skupine I. kategorije na Brdu; Tratnik Ivan, sodnik okrajnega sodišča 5. skupine I. kategorije v Laškem; v 5. skupino I. kategorije: Pensa Pavel, sodnik okrajnega sodišča 6. skupine I. kategorije v Starem gradu; Slabe Franc, sodnik okrajnega sodišča 6. skupine I. kategorije na Vranskem, in Schweiger Stanko, sodnik okrajnega sodišča 6. skupine I. kategorije v Gornji Radgoni.

Ukaz Njegovega Veličanstva z dne 30. avgusta 1930.: Odlikovan je z redom Svetega Save 3. vrste Zbrizaj Ivan, upokojeni tehnični inšpektor pri tehničnem oddelku banske uprave v Ljubljani.

Številka 211 z dne 16. septembra 1930.:

Prepoved izvažanja sladkovodnih rakov. Minister za poljedelstvo je z odlokom z dne 29. julija 1930., št. 44.466/III. a), v soglasju s predsednikom ministrskega sveta z dne 11. avgusta 1930., št. 2614, odločil:

1. da se prepove izvoz sladkovodnih rakov iz naše države;

2. da se prepove lov na rake v dobi ploditve, in sicer za samice od 15. oktobra do julija, za samce pa od 15. oktobra do 1. januarja;

3. da se prepove lov na rake, katerih telesna dolžina, merjena od konca repa do vrha glave, znaša manj nego 9 centimetrov;

4. da se prepove lov na rake v vodah, kjer so raki izginili, a se v njih sedaj vrši zaploditev, in to v vseh primerih, kjer smatrajo banske uprave to za potrebno. Te prepovedi veljajo do nadaljnje odredbe.

Oprostitev plačevanja takse. Ministrstvo za finance je na podstavi člena 5., t. 5., zakona o taksah s svojim odlokom z dne 13. avgusta 1930., št. 58.899, oprostilo aeroklub »Naša krila« v Mariboru plačevanja takse po T. br. 1. taksne tarife za vse na državna oblastva naslovljene vloge in prošnje, izvemši one v civilnopravnem postopku.

Številka 212 z dne 17. septembra 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 30. avgusta 1930.: Postavljena sta po potrebi službe: za davčnega inšpektorja v 1. skupini II. kategorije pri davčni upravi v Celju: Stanič Janko, davčni inšpektor v isti skupini in kategoriji pri davčni upravi v Brežicah; za davčnega kontrolorja v 2. skupini II. kategorije pri davčni upravi v Brežicah Grah Karel, davčni kontrolor v isti skupini in kategoriji pri davčni upravi v Celju.

Odlok ministrstva za gradbe z dne 4. septembra

1930.: Premeščeni so na lastno prošnjo: k p. t. uradu v Ljubljani 6: Kušar Vida, p. t. uradnica 3. skupine II. kategorije pri p. t. uradu v Radovljici; k p. t. uradu v Radovljici: Praznik Marija, p. t. uradnica 4. skupine II. kategorije pri p. t. uradu v Slovenski Bistrici; k p. t. uradu v Slovenski Bistrici: Petrovič Nikolaj, p. t. uradnik 3. skupine II. kategorije pri p. t. uradu v Murski Soboti.

Številka 214 z dne 19. septembra 1930.:

Odlok ministrstva za trgovino in industrijo z dne 2. septembra 1930.: Premeščeni so na lastno prošnjo in v istem svojstvu: Užnik Rudolf, strokovni učitelj 2. skupine III. kategorije na državni puškarski šoli v Kranju, na državno strokovno obrtno šolo srednje tehnične šole v Ljubljani; Spasojevič Pero, strokovni učitelj 2. skupine III. kategorije na državni puškarski šoli v Kranju na državno strokovno obrtno šolo srednje tehnične šole v Ljubljani; Ravnik Janko, strokovni učitelj 3. skupine III. kategorije in začasni upravnik državne puškarske šole v Kranju, na državno puškarsko šolo v Užicah in Čop Anton, strokovni učitelj 3. skupine III. kategorije na državni puškarski šoli v Kranju, na državno puškarsko šolo v Užicah.

Številka 215 z dne 20. septembra 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 2. septembra 1930.: Postavljen je po potrebi službe: za višjega gozdarskega svetnika v 4. skupini I. kategorije in začasnega upravnika gozdarske šole v Mariboru Ziernefeld Zmago, višji gozdarski svetnik v 4. skupini I. kategorije pri gozdnem odseku kraljevske banske uprave v Ljubljani.

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 27. avgusta 1930.: Postavljen je za podgozdarja v 1. skupini III. kategorije pri gozdni upravi v Kranjski gori Meršolj Vinko, podgozdar v isti skupini in kategoriji pri gozdni upravi v Bohinjski Bistrici.

Številka 216 z dne 22. septembra 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 30. avgusta 1930.: Odlikovani so: z redom Belega orla IV. vrste: inž. Rustja Josip, dvorni svetnik in upokojeni gozdarski ravnatelj v Ljubljani; z redom Belega orla V. vrste: dr. Šerko Alfred, rektor univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani; dr. Živic Anton, šef gozdnega odseka pri kraljevski banski upravi Dravske banovine v Ljubljani; dr. Dular Milan, ravnatelj velesejma v Ljubljani; dr. Bevk Stanislav, upokojeni prosvetni šef v Ljubljani; z redom sv. Save III. vrste: inž. Božič Cvetko, ravnatelj gozdnega ravnateljstva v Ljubljani; z redom sv. Save IV. vrste: inž. Štrancer Alojzij, gozdni nadsvetnik pri kraljevski banski upravi Dravske banovine; dr. Pless Ivan, tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani; z redom sv. Save V. vrste: inž. Urbas Janko, gozdarski nadsvetnik in sreski gozdarski referent v Mariboru; inž. Levičnik Josip, gozdarski nadsvetnik pri gozdnem ravnateljstvu v Ljubljani; inž. Obereigner Emil, gozdarski nadsvetnik pri kraljevski banski upravi Dravske banovine v Ljubljani; inž. Novak Viktor, gozdarski svetnik in sreski gozdarski referent v Ljubljani; inž. Tavčar Karel, gozdarski nadsvetnik pri kraljevski banski upravi Dravske banovine v Ljubljani; Zupan Ivan, ravnatelj dohodarskega urada v Ljubljani.